

Sygn. akt II KO 57/21

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie dotyczącej zażalenia **B. P. W.** na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w W.

w przedmiocie umorzenia śledztwa sygn. akt PR 4 Ds. (...)

na posiedzeniu w dniu 20 lipca 2021 r.

po rozpoznaniu wniosku Sądu Rejonowego w W. z dnia 30 czerwca 2021 r., sygn. akt III Kp (...)

o przekazanie sprawy do rozpoznania zażalenia innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 30 czerwca 2021 r., sygn. akt III Kp (...), zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu zażalenia B. P. W. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. w przedmiocie umorzenia śledztwa sygn. akt PR 4 Ds. (...) w sprawie zaniechania udzielenia przez Prezesa Sądu Okręgowego w W. informacji publicznej wbrew ciążącemu obowiązkowi, tj. o czyn z art. 23 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Uzasadniając przedmiotowe wystąpienie wskazano, że Prezes Sądu Okręgowego w W. posiada określone kompetencje w zakresie nadzoru administracyjnego wobec sędziów i urzędników Sądu Rejonowego w W., który jest właściwy do rozpoznania środka odwoławczego. Okoliczność powyższa miałaby –

w myśl uzasadnienia wniosku – przemawiać za przekazaniem sprawy zażalenia B. P. W. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. w przedmiocie umorzenia śledztwa sygn. akt PR 4 Ds. (...) do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, a zwłaszcza potrzebę uniknięcia zarzutów braku obiektywizmu i bezstronności przy rozpoznawaniu wniesionego środka odwoławczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o przekazanie zażalenia B. P. W. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. w przedmiocie umorzenia śledztwa sygn. akt PR 4 Ds. (...), innemu sądowi równorzędnemu w oparciu o przepis art. 37 k.p.k. - nie zasługiwał na uwzględnienie. Argumenty przytoczone w jego części motywacyjnej nie przekonują, że w niniejszej sprawie występują wątpliwości co do możliwości prawidłowego rozpoznania środka odwoławczego przez sąd właściwy do rozpoznania zażalenia B. P. W.. W istniejącej sytuacji procesowej zadaniem sądu karnego jest jedynie przeprowadzenie kontroli orzeczenia, które zostało wydane przez zupełnie inny – niesądowy – organ procesowy właściwy dla prowadzenia postępowania przygotowawczego. Sąd występujący z wnioskiem o zmianę właściwości nie wykazał, że nie jest w stanie – bez szkody dla wymiaru sprawiedliwości – wykonać prawidłowo tego zadania. Ograniczył się jedynie do wskazania na „*określone kompetencje w zakresie nadzoru administracyjnego*”, jakie posiada Prezes Sądu Okręgowego w W.. Zauważyć jednak trzeba, że przedmiotem argumentacji zaprezentowanej w postanowieniu, które ma być przedmiotem sądowej kontroli, jak i wywodów zamieszczonych w zażaleniu, jest zagadnienie braku jakichkolwiek materiałów procesowych uzyskanych w toku umorzonego postępowania przygotowawczego. Zweryfikowanie tego stanu ma charakter obiektywny i jego kontrola nie niesie ze sobą zagrożenia dla bezstronności sędziów Sądu Rejonowego w W.. Nadzór Prezesa Sądu Okręgowego w W. nad Sądem właściwym do rozpoznania zażalenia ma – jak pisze sam Sąd wnioskujący – charakter administracyjny, a nie orzeczniczy; nie skonkretyzowano natomiast bliżej okoliczności, które mogłyby negatywnie wpływać na zachowanie bezstronności sądu, co uniemożliwia dokonanie ich oceny. Ma to

istotne znaczenie, zwłaszcza gdy przedmiotem kontroli ma być kwestia związana z przedmiotem i zakresem działania innego – niesądowego organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze.

Podkreślić przy tym należy, że zmiana właściwości miejscowej przewidziana w art. 37 k.p.k., jest instytucją o charakterze nadzwyczajnym i nie podlega wykładni rozszerzającej. Dotyczy to zwłaszcza podstawowej przesłanki jej stosowania, jaką jest pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości, które determinuje przeniesienie sprawy, gdy cały sąd jest niewłaściwy do orzekania, a także wtedy, gdy zachodzą obawy co do bezstronności sądu właściwego.

Zauważyć też trzeba, że sytuacja w niniejszej sprawie nie dotyczy jeszcze etapu merytorycznego orzekania o odpowiedzialności karnej. Natomiast etap kontroli postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego, w którym nie przeprowadzono żadnej czynności procesowej, jest stadium na tyle wczesnym, że rola Sądu ogranicza się jedynie do skontrolowania zakresu, zasadności i kompletności działań podjętych lub zaniechanych przez organy ścigania – w kontekście zarzutów zażalenia.

Podsumowując stwierdzić należy, że wniosek przedstawiony przez Sąd Rejonowy w W. nie zawiera w istocie przekonujących argumentów wskazujących na to, iż w realiach niniejszej sprawy ten Sąd nie jest w stanie przeprowadzić takiej kontroli prokuratorskiego postanowienia o umorzeniu śledztwa w sposób obiektywny i bezstronny. Natomiast ewentualne relacje personalne mogą zostać uwzględnione w drodze wykorzystania innych instytucji procesowych niż mająca wyjątkowy charakter możliwość zmiany właściwości przewidziana w art. 37 k.p.k.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.